

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 6 czerwca 2023 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych – Europejski nakaz aresztowania – Decyzja ramowa 2002/584/WSiSW – Podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania – Artykuł 4 pkt 6 – Cel polegający na resocjalizacji – Obywatele państwa trzeciego przebywający lub zamieszkujący nielegalnie na terytorium wykonującego nakaz państwa członkowskiego – Równość traktowania – Artykuł 20 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej

W sprawie C-700/21

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Corte costituzionale (trybunał konstytucyjny, Włochy) postanowieniem z dnia 18 listopada 2021 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 22 listopada 2021 r., w postępowaniu dotyczącym wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego przeciwko:

O.G.

przy udziale:

Presidente del Consiglio dei Ministri,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes, L. Bay Larsen, wiceprezes, K. Jürimäe (sprawozdawczyni), C. Lycourgos, E. Regan, L.S. Rossi i L. Arastey Sahún, prezesi izb, J.-C. Bonichot, S. Rodin, I. Jarukaitis, N. Jääskinen, M. Gavalec i Z. Csehi, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Campos Sánchez-Bordona,

sekretarz: C. Di Bella, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 11 października 2022 r.,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu rządu włoskiego – G. Palmieri, w charakterze pełnomocnika, którą wspierał S. Faraci, avvocato dello Stato,

* Język postępowania: włoski.

- w imieniu rządu węgierskiego – M.Z. Fehér i R. Kissné Berta, w charakterze pełnomocników,
  - w imieniu rządu austriackiego – A. Posch, J. Schmoll i F. Werni, w charakterze pełnomocników,
  - w imieniu Komisji Europejskiej – G. Gattinara i S. Grünheid, w charakterze pełnomocników,
- po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 15 grudnia 2022 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 1 ust. 3 i art. 4 pkt 6 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. 2002, L 190, s. 1), a także art. 7 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą praw podstawowych”).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach postępowania dotyczącego wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego przeciwko O.G. w celu wykonania kary pozbawienia wolności.

Ramy prawne

Prawo Unii

Decyzja ramowa 2002/584

- 3 Motyw 6 decyzji ramowej 2002/584 ma następujące brzmienie:
  - „(6) Europejski nakaz aresztowania przewidziany w niniejszej decyzji ramowej stanowi pierwszy konkretny środek w dziedzinie prawa karnego wprowadzający [w życie] zasadę wzajemnego uznawania, którą Rada Europejska określiła jako »kamień węgielny« współpracy sądowej”.
- 4 Artykuł 1 tej decyzji ramowej, zatytułowany „Definicja europejskiego nakazu aresztowania i zobowiązani[e] do jego wykonania”, stanowi:
  - „1. Europejski nakaz aresztowania stanowi decyzję sądową wydaną [orzeczenie sądowe wydane] przez państwo członkowskie w celu aresztowania [zatrzymania] i przekazania przez inne państwo członkowskie osoby, której dotyczy wniosek, w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności bądź środka zabezpieczającego [polegającego na pozbawieniu wolności].
  - 2. Państwa członkowskie wykonują każdy europejski nakaz aresztowania w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania i zgodnie z przepisami niniejszej decyzji ramowej.

3. Niniejsza decyzja ramowa nie skutkuje modyfikacją [nie prowadzi do zmiany] obowiązku poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa zawartych w art. 6 [TUE]”.

- 5 Artykuł 4 tej decyzji ramowej, zatytułowany „Fakultatywna odmowa [Podstawy fakultatywnej odmowy] wykonania europejskiego nakazu aresztowania”, w pkt 6 stanowi:

„Wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania:

[...]

6) jeśli europejski nakaz aresztowania został wydany w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego [polegającego na pozbawieniu wolności], a osoba, której dotyczy wniosek [nakaz], jest obywatelem wykonującego nakaz państwa członkowskiego lub w tym państwie stale przebywa [przebywa w wykonującym nakaz państwie członkowskim, jest jego obywatelem lub ma w nim miejsce zamieszkania], a państwo to zobowiązuje się wykonać karę pozbawienia wolności lub środek zabezpieczający zgodnie z jego [ze swoim] prawem krajowym”.

Dyrektywa 2003/109/WE

- 6 Motyw 12 dyrektywy Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (Dz.U. 2004, L 16, s. 44) przewiduje:

„W celu ustanowienia rzeczywistego instrumentu integracji rezydentów długoterminowych ze społeczeństwem, w którym żyją, rezydenci długoterminowi powinni korzystać z równego traktowania z obywatelami państwa członkowskiego w szerokim zakresie spraw gospodarczych i społecznych, zgodnie z odpowiednimi warunkami określonymi w niniejszej dyrektywie”.

- 7 Artykuł 12 tej dyrektywy stanowi:

„1. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wydaleniu rezydenta długoterminowego wyłącznie, jeżeli osoba ta stanowi faktyczne i wystarczająco poważne zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

2. Decyzja określona w ust. 1 nie może być oparta na względach ekonomicznych.

3. Przed podjęciem decyzji o wydaleniu rezydenta długoterminowego państwa członkowskie biorą pod uwagę następujące czynniki:

a) czas zamieszkania na ich terytorium;

b) wiek danej osoby;

c) konsekwencje dla danej osoby i członków jej rodziny;

d) powiązania z państwem zamieszkania lub brak powiązań z krajem pochodzenia.

[...]”.

Decyzja ramowa 2008/909/WSiSW

- 8 Motyw 9 decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej (Dz.U. 2008, L 327, s. 27) przewiduje:

„Wykonanie kary w państwie wykonującym powinno zwiększać szansę na resocjalizację osoby skazanej. Chcąc się upewnić, że wykonanie kary przez państwo wykonujące ułatwi resocjalizację osoby skazanej, właściwy organ państwa wydającego powinien uwzględnić takie czynniki, jak na przykład więzi osoby skazanej z państwem wykonującym oraz to, czy traktuje ona to państwo jako miejsce, z którym łączą ją więzi rodzinne, językowe, kulturowe, społeczne, gospodarcze lub innego rodzaju”.

- 9 Artykuł 3 ust. 1–3 rzeczonyj decyzji ramowej stanowi:

„1. Celem niniejszej decyzji ramowej jest określenie zasad, zgodnie z którymi państwo członkowskie, aby ułatwić resocjalizację osoby skazanej, uznaje wyrok i wykonuje karę.

2. Niniejsza decyzja ramowa ma zastosowanie w przypadkach, gdy osoba skazana znajduje się w państwie wydającym lub w państwie wykonującym.

3. Niniejsza decyzja ramowa ma zastosowanie wyłącznie do uznawania wyroków oraz wykonywania kar w rozumieniu niniejszej decyzji ramowej. [...]”.

- 10 Zgodnie z art. 25 wspomnianej decyzji ramowej, zatytułowanym „Wykonywanie kar w następstwie europejskiego nakazu aresztowania”:

„Bez uszczerbku dla decyzji ramowej [2002/584] przepisy niniejszej decyzji ramowej mają odpowiednio zastosowanie w zakresie, w jakim są zgodne z przepisami tej decyzji ramowej, do wykonywania kar, w przypadku gdy państwo członkowskie rozpocznie wykonywanie kary w sprawach objętych art. 4 ust. 6 tej decyzji ramowej lub gdy działając na mocy art. 5 ust. 3 tej decyzji ramowej, postawiło ono warunek, że dana osoba musi wrócić, aby odbyć karę w danym państwie członkowskim, dzięki czemu nie uniknie ona kary”.

Prawo włoskie

- 11 Legge n. 69 – Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002, relativa al mandato d’arresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri (ustawa nr 69 z dnia 22 kwietnia 2005 r. ustanawiająca przepisy mające na celu dostosowanie prawa krajowego do decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi, GURI nr 98 z dnia 29 kwietnia 2005 r.), w brzmieniu mającym zastosowanie do stanu faktycznego w postępowaniu głównym (zwana dalej „ustawą nr 69 z 2005 r.”), w art. 18 bis, zatytułowanym „Podstawy fakultatywnej odmowy przekazania”, stanowi, że Corte d’appello (sąd apelacyjny, Włochy) może odmówić przekazania, o które wystąpił organ zagraniczny, między innymi w sytuacji gdy „europejski nakaz aresztowania został wydany w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności, jeżeli osoba, której dotyczy nakaz, jest obywatelem włoskim lub obywatelem innego państwa członkowskiego Unii [Europejskiej], która legalnie i faktycznie

zamieszkuje lub przebywa na terytorium Włoch, pod warunkiem że [Corte d'appello (sąd apelacyjny)] podejmie decyzję o wykonaniu kary lub środka zabezpieczającego we Włoszech zgodnie z prawem krajowym tego państwa”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 12 W dniu 13 lutego 2012 r. Judecătoria Braşov (sąd pierwszej instancji w Braşovie, Rumunia) wydał przeciwko O.G., obywatelowi Mołdawii, europejski nakaz aresztowania w celu wykonania kary pozbawienia wolności. Został on skazany prawomocnym wyrokiem w Rumunii na pięć lat pozbawienia wolności za przestępstwa oszustwa podatkowego i unikania opodatkowania kwot należnych z tytułu podatku dochodowego i VAT, popełnione w charakterze członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w okresie od września 2003 r. do kwietnia 2004 r.
- 13 Pierwszym wyrokiem, z dnia 7 lipca 2020 r., Corte d'appello di Bologna (sąd apelacyjny w Bolonii, Włochy) nakazał przekazanie O.G. wydającemu nakaz organowi sądowemu. O.G. wniósł skargę kasacyjną do Corte suprema di cassazione (sądu kasacyjnego, Włochy), który uchylił ten wyrok i przekazał sprawę Corte d'appello di Bologna (sądowi apelacyjnemu w Bolonii) do ponownego rozpoznania z zaleceniem zbadania możliwości podniesienia kwestii zgodności z konstytucją w odniesieniu do art. 18 bis ustawy nr 69 z 2005 r.
- 14 Stwierdziwszy, że obrona O.G. wykazała w sposób wymagany prawem trwały charakter jego osiedlenia się rodzinnego i zawodowego we Włoszech, sąd ten zwrócił się do Corte costituzionale (trybunału konstytucyjnego, Włochy), będącego sądem odsyłającym w niniejszej sprawie, z pytaniami dotyczącymi zgodności tego przepisu z konstytucją.
- 15 Sąd ten wskazuje, że Corte d'appello di Bologna (sąd apelacyjny w Bolonii) zauważył w szczególności, że podstawa fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania przewidziana w art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 ma na celu zapewnienie, by kara pełniła rzeczywistą funkcję resocjalizacyjną. Funkcja ta zakłada utrzymanie więzi rodzinnych i społecznych skazanego, tak aby mógł on prawidłowo powrócić do społeczeństwa po zakończeniu kary. Tymczasem art. 18 bis ustawy nr 69 z 2005 r. niesłusznie zawęził zakres stosowania owego art. 4 pkt 6, ponieważ możliwość odmowy przekazania w przypadku europejskiego nakazu aresztowania w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności jest ograniczona wyłącznie do obywateli włoskich i obywateli innych państw członkowskich Unii, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, i to nawet jeśli ci ostatni udowodnią, że ustanowili silne więzi gospodarcze, zawodowe lub uczuciowe we Włoszech. Nakładając obowiązek przekazania obywateli państw trzecich stale zamieszkujących we Włoszech w celu wykonania kary pozbawienia wolności za granicą, art. 18 bis ustawy nr 69 z 2005 r. jest zdaniem tego sądu sprzeczny z celem reedukacyjnym kary, a także z prawem do życia rodzinnego danej osoby, zapisanym w art. 7 karty praw podstawowych.
- 16 Sąd odsyłający podkreśla ponadto, że Corte d'appello di Bologna (sąd apelacyjny w Bolonii) uznał za nieuzasadnione przewidziane w przepisach krajowych odmienne traktowanie z jednej strony obywatela państwa trzeciego stale zamieszkującego we Włoszech i podlegającego europejskiemu nakazowi aresztowania wydanemu w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności, który nie może odbyć takiej kary we Włoszech, oraz z drugiej strony obywatela państwa trzeciego, który również stale zamieszkuje we

Włoszech, lecz podlega nakazowi aresztowania wydanemu w celu przeprowadzenia postępowania karnego, który może natomiast odbyć we Włoszech karę orzeczoną przez państwo wydające nakaz po zakończeniu procesu.

- 17 Z postanowienia odsyłającego wynika, że Presidente del Consiglio dei ministri (prezes rady ministrów, Włochy), reprezentowany i broniący przez Avvocatura Generale dello Stato (biuro prokuratora generalnego, Włochy), przystąpił do postępowania głównego, wnosząc o stwierdzenie niedopuszczalności pytań dotyczących zgodności art. 18 bis ustawy nr 69 z 2005 r. z konstytucją lub o potwierdzenie zgodności z prawem tego przepisu, podnosząc w szczególności, że cel polegający na resocjalizacji zainteresowanej osoby nie może ograniczać zakresu ogólnej zasady wzajemnego uznawania orzeczeń, która wymaga, aby odmowa wykonania europejskiego nakazu aresztowania była traktowana jako wyjątek od ogólnej zasady wykonania tego nakazu, oraz że przepis ten nie narusza różnych przepisów pierwotnego prawa Unii chroniących obywateli Unii przed dyskryminacją ze względu na przynależność państwową. Wskazał on ponadto, że resocjalizacja osoby skazanej nie stanowi szczególnego celu decyzji ramowej 2002/584.
- 18 W postanowieniu odsyłającym Corte costituzionale (trybunał konstytucyjny) wyraża pogląd, że przed zbadaniem zgodności uregulowania krajowego rozpatrywanego w postępowaniu głównym z włoską konstytucją należy zbadać zgodność tego uregulowania z prawem Unii, a w szczególności z art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 w świetle art. 7 karty praw podstawowych. Zauważa on, że w orzecznictwie Trybunału uznano już, iż pewne ograniczenia podstaw odmowy wprowadzone przez ustawodawstwo państw członkowskich są uzasadnione w zakresie, w jakim przyczyniają się do wzmocnienia systemu przekazywania osób wprowadzonego przez tę decyzję ramową na rzecz przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.
- 19 Jednakże art. 4 pkt 6 wspomnianej decyzji ramowej należy interpretować zgodnie z prawami podstawowymi i podstawowymi zasadami prawa Unii uznanymi w art. 6 TUE, których przestrzeganie jest przesłanką ważności każdego aktu prawa Unii. Wykonanie europejskiego nakazu aresztowania nie może zatem pociągać za sobą naruszenia praw podstawowych zainteresowanej osoby.
- 20 Corte costituzionale (trybunał konstytucyjny) przypomina również, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału państwa członkowskie nie mogą uzależniać stosowania prawa Unii w dziedzinach pełnej harmonizacji, takich jak europejski nakaz aresztowania ustanowiony decyzją ramową 2002/584, od przestrzegania krajowych standardów ochrony praw podstawowych, jeżeli mogłoby to naruszyć pierwszeństwo, jedność i skuteczność prawa Unii. Podkreśla on jednak, że istnieją wątpliwości co do tego, czy państwo członkowskie jest uprawnione do całkowitego i automatycznego wykluczenia obywatela państwa trzeciego, który legalnie i faktycznie zamieszkuje lub przebywa na terytorium Włoch i który jest objęty europejskim nakazem aresztowania w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności, z dobrodziejstwa przepisu służącego transpozycji podstawy fakultatywnej odmowy wykonania przewidzianej w art. 4 pkt 6 tej decyzji ramowej, jako że w świetle orzecznictwa Trybunału taki obywatel nie może powoływać się na zasadę niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową.

- 21 Wreszcie, przypomina on, że interes obywatela państwa trzeciego, legalnie zamieszkującego lub przebywającego w jednym z państw członkowskich, polegający na tym, by nie zostać wyrwanym ze swojego środowiska rodzinnego i społecznego, jest chroniony przez prawo Unii, a także przez europejską Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisaną w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r.
- 22 W tych okolicznościach Corte costituzionale (trybunał konstytucyjny) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Czy art. 4 pkt 6 [decyzji ramowej 2002/584], interpretowany w świetle art. 1 ust. 3 tej decyzji ramowej i art. 7 [karty praw podstawowych], stoi na przeszkodzie przepisom, takim jak przepisy prawa włoskiego, które – w ramach postępowania w sprawie europejskiego nakazu aresztowania mającego na celu wykonanie kary lub środka zabezpieczającego – wykluczają w sposób bezwarunkowy i automatyczny, by wykonujące nakaz organy sądowe mogły odmówić przekazania obywateli państw trzecich, którzy przebywają lub mają miejsce zamieszkania na terytorium danego kraju, niezależnie od więzi łączących ich z tym terytorium?
- 2) W przypadku odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze – na podstawie jakich kryteriów i przesłanek należy uznać, że więzi te są na tyle istotne, iż zobowiązują wykonujący nakaz organ sądowy do odmowy przekazania?”.

W przedmiocie wniosku o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym

- 23 Sąd odsyłający wniósł o rozpoznanie niniejszego odesłania prejudycjalnego w trybie przyspieszonym na podstawie art. 105 regulaminu postępowania przed Trybunałem.
- 24 Przyznając, że wobec O.G., przeciwko któremu wydano nakaz aresztowania rozpatrywany w postępowaniu głównym, nie jest stosowany żaden środek polegający na pozbawieniu wolności, sąd ten podnosi, po pierwsze, że w niniejszej sprawie pojawiają się kwestie interpretacyjne dotyczące kluczowych aspektów mechanizmu europejskiego nakazu aresztowania, a po drugie, że wnioskowana wykładnia może mieć ogólne konsekwencje zarówno dla organów zobowiązanych do współpracy w ramach europejskiego nakazu aresztowania, jak i dla praw osób poszukiwanych.
- 25 Artykuł 105 § 1 regulaminu postępowania przewiduje, że na wniosek sądu odsyłającego lub w wyjątkowych przypadkach z urzędu, jeżeli charakter sprawy wymaga niezwłocznego rozstrzygnięcia, prezes Trybunału może postanowić, po zapoznaniu się ze stanowiskiem sędziego sprawozdawcy i rzecznika generalnego, o rozpatrzeniu odesłania prejudycjalnego w trybie przyspieszonym.
- 26 W niniejszym przypadku w dniu 20 grudnia 2021 r. prezes Trybunału, po zapoznaniu się ze stanowiskiem sędziego sprawozdawcy i rzecznika generalnego, zdecydował, że wniosek sądu odsyłającego, o którym mowa w pkt 23 niniejszego wyroku, należy oddalić.
- 27 Z utrwalonego orzecznictwa wynika bowiem, że zastosowanie trybu przyspieszonego zależy nie od charakteru sporu w postępowaniu głównym jako takiego, lecz od szczególnych okoliczności właściwych dla danej sprawy, które powinny wykazać nadzwyczajną pilność wydania orzeczenia w przedmiocie tych pytań (wyrok z dnia 31 stycznia 2023 r., Puig Gordi i in., C-158/21, EU:C:2023:57, pkt 27).

- 28 Tymczasem okoliczność, że sprawa dotyczy jednego lub kilku z istotnych aspektów mechanizmu przekazywania osób ustanowionego w decyzji ramowej 2002/584, nie stanowi powodu wykazującego nadzwyczajną pilność, która jest przecież niezbędna, by uzasadnić rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym. To samo odnosi się do okoliczności, że zadane pytania dotyczą potencjalnie znacznej liczby osób (zob. podobnie wyrok z dnia 21 grudnia 2021 r., Randstad Italia, C-497/20, EU:C:2021:1037, pkt 39).
- 29 Jednakże, mając na uwadze charakter i wagę przedłożonych pytań, prezes Trybunału skierował niniejszą sprawę do rozpoznania w pierwszej kolejności na podstawie z art. 53 § 3 regulaminu postępowania.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

- 30 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży zasadniczo do ustalenia, czy art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego transponującemu ten przepis, które w sposób bezwarunkowy i automatyczny wyklucza z dobrodziejstwa przewidzianej w tym przepisie podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania każdego obywatela państwa trzeciego, który przebywa lub ma miejsce zamieszkania na terytorium tego państwa członkowskiego, bez możliwości dokonania przez wykonujący nakaz organ sądowy oceny więzi tego obywatela ze wspomnianym państwem członkowskim.
- 31 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że decyzja ramowa 2002/584 służy, dzięki wprowadzeniu prostszego i wydajnego systemu przekazywania osób skazanych lub podejrzanych o naruszenie przepisów ustawy karnej, ułatwieniu i przyspieszeniu współpracy sądowej, przyczyniając się w ten sposób do realizacji wyznaczonego Unii celu, jakim jest ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w oparciu o wysoki stopień zaufania, jakie powinno istnieć między państwami członkowskimi [zob. podobnie wyrok z dnia 18 kwietnia 2023 r., E.D.L. (Podstawa odmowy związana z chorobą), C-699/21, EU:C:2023:295, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 32 W obszarze regulowanym tą decyzją ramową zasada wzajemnego uznawania, stanowiąca, jak wynika zwłaszcza z jej motywu 6, kamień węgielny współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, znajduje swój wyraz w art. 1 ust. 2 wspomnianej decyzji ramowej, ustanawiającym regułę, na mocy której państwa członkowskie wykonują każdy europejski nakaz aresztowania w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania i zgodnie z przepisami tej samej decyzji [zob. podobnie wyrok z dnia 18 kwietnia 2023 r., E.D.L. (Podstawa odmowy związana z chorobą), C-699/21, EU:C:2023:295, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 33 Wynika z tego, po pierwsze, że wykonujące nakaz organy sądowe mogą odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania wyłącznie na podstawach wynikających z decyzji ramowej 2002/584, zgodnie z jej wykładnią dokonaną przez Trybunał. Po drugie, podczas gdy wykonanie europejskiego nakazu aresztowania stanowi zasadę, odmowa wykonania jest przewidziana jako wyjątek, który należy interpretować ściśle [wyrok z dnia 18 kwietnia 2023 r., E.D.L. (Podstawa odmowy związana z chorobą), C-699/21, EU:C:2023:295, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo].

- 34 Rzeczona decyzja ramowa w art. 3 wskazuje wyraźnie podstawy obligatoryjnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania, a w art. 4 i 4a podstawy fakultatywnej odmowy jego wykonania [wyrok z dnia 29 kwietnia 2021 r., X (Europejski nakaz aresztowania – Ne bis in idem), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 35 Jeśli chodzi o podstawy fakultatywnej odmowy wykonania nakazu wyszczególnione w art. 4 decyzji ramowej 2002/584, z orzecznictwa Trybunału wynika, że państwa członkowskie dysponują pewnym zakresem uznania w ramach transpozycji decyzji ramowej do ich prawa krajowego. Mają one zatem swobodę co do tego, czy transponować te podstawy do swego prawa wewnętrznego, czy też nie. Mogą one również podjąć decyzję o ograniczeniu sytuacji, w których wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania, ułatwiając tym samym przekazywanie osób, których dotyczy nakaz, zgodnie z zasadą wzajemnego uznawania ustanowioną w art. 1 ust. 2 tej decyzji ramowej [wyrok z dnia 29 kwietnia 2021 r., X (Europejski nakaz aresztowania – Ne bis in idem), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 36 Dotyczy to w szczególności art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584, który stanowi, że wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania, jeśli został on wydany w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności, a osoba, której dotyczy nakaz, przebywa w państwie członkowskim wykonania nakazu, jest jego obywatelem lub ma w nim miejsce zamieszkania, zaś państwo to zobowiązuje się do wykonania tej kary lub tego środka zabezpieczającego zgodnie ze swoim prawem krajowym.
- 37 W świetle zakresu uznania przypomnianego w pkt 35 niniejszego wyroku państwa członkowskie podczas wprowadzania w życie art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 mogą ograniczyć w sposób zgodny z podstawową zasadą wymienioną w art. 1 ust. 2 tej decyzji ramowej sytuacje, w których powinna istnieć możliwość odmowy przekazania osoby objętej zakresem stosowania wspomnianego art. 4 pkt 6 (zob. podobnie wyrok z dnia 6 października 2009 r., Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, pkt 62 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 38 Jednakże zakres uznania, jakim dysponuje państwo członkowskie, gdy zdecyduje się na transponowanie podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania przewidzianej w art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584, nie może być nieograniczony.
- 39 W pierwszej kolejności, gdy państwo członkowskie zdecyduje się na transponowanie tej podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania, jest ono zobowiązane, zgodnie z art. 1 ust. 3 tej decyzji ramowej, do poszanowania podstawowych praw i zasad, o których mowa w art. 6 TUE.
- 40 Do tych podstawowych zasad należy zasada równości wobec prawa, zagwarantowana w art. 20 karty praw podstawowych. Zgodnie z art. 51 ust. 1 karty praw podstawowych państwa członkowskie zobowiązane są przestrzegać tego ostatecznego postanowienia, gdy stosują prawo Unii, co ma miejsce w przypadku transpozycji podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania przewidzianej w art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584.
- 41 Tymczasem w przeciwieństwie do art. 18 akapit pierwszy TFUE, który nie ma zastosowania w przypadku ewentualnej różnicy w traktowaniu obywateli państw członkowskich i obywateli państw trzecich, art. 20 karty praw podstawowych nie przewiduje żadnego ograniczenia swego

zakresu stosowania, a zatem ma zastosowanie do wszystkich sytuacji regulowanych prawem Unii [zob. podobnie opinia 1/17 (Umowa CETA UE–Kanada) z dnia 30 kwietnia 2019 r., EU:C:2019:341, pkt 169, 171 i przytoczone tam orzecznictwo].

- 42 W tym względzie zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału równość wobec prawa, o której mowa w art. 20 karty praw podstawowych, jest zasadą ogólną prawa Unii, która wymaga, aby porównywalne sytuacje nie były traktowane w odmienny sposób, a sytuacje odmiennie nie były traktowane jednakowo, chyba że takie traktowanie jest obiektywnie uzasadnione [zob. podobnie wyrok z dnia 2 września 2021 r., État belge (Prawo pobytu w przypadku przemocy domowej), C-930/19, EU:C:2021:657, pkt 57 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 43 Obowiązujący dla celów ustalenia, czy ma miejsce naruszenie zasady równego traktowania, wymóg występowania porównywalnych sytuacji należy ocenić z uwzględnieniem całościowej charakterystyki tych sytuacji, w szczególności w świetle przedmiotu i celu aktu prawnego ustanawiającego dane rozróżnienie, mając na uwadze, że w tym celu należy uwzględnić zasady i cele obowiązujące w dziedzinie, do której dany akt prawny należy. W zakresie, w jakim sytuacje nie są porównywalne, odmiennie traktowanie rozważanych sytuacji nie narusza zapisanej w art. 20 karty praw podstawowych równości wobec prawa [wyrok z dnia 2 września 2021 r., État belge (Prawo pobytu w przypadku przemocy domowej), C-930/19, EU:C:2021:657, pkt 58 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 44 W tym względzie należy ocenić, czy w świetle przedmiotu i celu uregulowania krajowego takiego jak rozpatrywane w postępowaniu głównym sytuacja obywatela państwa trzeciego podlegającego europejskiemu nakazowi aresztowania w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności, który przebywa lub ma miejsce zamieszkania w wykonującym nakaz państwie członkowskim, jest porównywalna z sytuacją obywatela tego państwa członkowskiego lub z sytuacją obywatela innego państwa członkowskiego, który przebywa lub ma miejsce zamieszkania w tym państwie członkowskim i który podlega takiemu nakazowi.
- 45 Z postanowienia odsyłającego wynika, że będące rezultatem uregulowania krajowego rozpatrywanego w postępowaniu głównym odmiennie traktowanie obywateli włoskich i obywateli innych państw członkowskich z jednej strony oraz obywateli państw trzecich z drugiej strony zostało wprowadzone w celu transpozycji art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584, ponieważ ustawodawca włoski uznał, że przepis ten dotyczy wyłącznie obywateli wykonującego nakaz państwa członkowskiego i obywateli Unii.
- 46 W tym względzie z brzmienia tego przepisu wynika, że nie dokonuje on żadnego rozróżnienia w zależności od tego, czy osoba, której dotyczy europejski nakaz aresztowania – jeżeli nie jest obywatelem wykonującego nakaz państwa członkowskiego – jest obywatelem innego państwa członkowskiego, czy też nie. Zastosowanie podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania przewidzianej we wspomnianym przepisie jest natomiast uzależnione od spełnienia dwóch warunków, a mianowicie, po pierwsze, że osoba, której dotyczy nakaz, przebywa w wykonującym nakaz państwie członkowskim, jest jego obywatelem lub ma w nim miejsce zamieszkania, a po drugie, że państwo to zobowiązuje się do wykonania zgodnie ze swoim prawem krajowym kary lub środka zabezpieczającego, w związku z którymi wydano europejski nakaz aresztowania.

- 47 W odniesieniu do pierwszego z tych warunków Trybunał orzekł, że osoba „ma miejsce zamieszkania” w wykonującym nakaz państwie członkowskim, jeżeli ustanowiła rzeczywiste miejsce zamieszkania w tym państwie, a „przebywa” w nim, jeżeli w następstwie odpowiednio długiego trwałego pobytu w tym państwie stworzyła z nim więzi porównywalne z tymi, które są wynikiem posiadania miejsca zamieszkania (zob. podobnie wyroki: z dnia 5 września 2012 r., Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, pkt 43 i przytoczone tam orzecznictwo; a także z dnia 13 grudnia 2018 r., Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo). Wynika z tego w odniesieniu do tego pierwszego warunku, że obywatel państwa trzeciego, wobec którego wydano europejski nakaz aresztowania i który przebywa lub ma miejsce zamieszkania w wykonującym nakaz państwie członkowskim, znajduje się w sytuacji porównywalnej z sytuacją obywatela tego państwa członkowskiego lub z sytuacją obywatela innego państwa członkowskiego, który przebywa lub ma miejsce zamieszkania we wspomnianym państwie członkowskim i wobec którego wydano taki nakaz.
- 48 W odniesieniu do drugiego z tych warunków z brzmienia art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 wynika, że każda odmowa wykonania europejskiego nakazu aresztowania wymaga prawdziwego zobowiązania się przez wykonujące nakaz państwo członkowskie do wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec osoby, której dotyczy nakaz (wyrok z dnia 13 grudnia 2018 r., Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, pkt 35 i przytoczone tam orzecznictwo). Ten drugi warunek nie zawiera zatem żadnego elementu, który mógłby uzasadniać rozróżnienie między sytuacją obywatela państwa trzeciego a sytuacją obywatela Unii, w przypadku gdy obie te osoby podlegają europejskiemu nakazowi aresztowania w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności, podczas gdy przebywają lub mają miejsce zamieszkania na terytorium jednego z państw członkowskich.
- 49 Jeżeli wykonujący nakaz organ sądowy stwierdzi, że oba warunki przypomniane w pkt 46 niniejszego wyroku są spełnione, musi on jeszcze ocenić, czy istnieje prawnie uzasadniony interes przemawiający za wykonaniem na terytorium wykonującego nakaz państwa członkowskiego kary wymierzonej w wydającym nakaz państwie członkowskim. Taka ocena umożliwi temu organowi uwzględnienie celu art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584, który to cel zgodnie z utrwalonym orzecznictwem polega na zwiększeniu szans na resocjalizację osoby, której dotyczy nakaz, po zakończeniu kary, na którą osoba ta była skazana (wyrok z dnia 13 grudnia 2018 r., Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, pkt 33, 36 i przytoczone tam orzecznictwo). Tymczasem obywatele Unii i obywatele państw trzecich, którzy spełniają pierwszy warunek wskazany w pkt 47 niniejszego wyroku, mogą mieć – z zastrzeżeniem weryfikacji, których przeprowadzenie należy do wykonującego nakaz organu sądowego – porównywalne szanse na resocjalizację, jeżeli w sytuacji, gdy podlegają europejskiemu nakazowi aresztowania w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności, odbywają karę lub środek zabezpieczający w wykonującym nakaz państwie członkowskim.
- 50 W tych okolicznościach z brzmienia art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 i z celu tego przepisu wynika, że nie można domniemywać, iż obywatel państwa trzeciego, wobec którego wydano taki europejski nakaz aresztowania i który przebywa lub ma miejsce zamieszkania w wykonującym nakaz państwie członkowskim, znajduje się w sposób nieunikniony w sytuacji odmiennej od sytuacji obywatela tego państwa członkowskiego lub sytuacji obywatela innego państwa członkowskiego, który przebywa lub ma miejsce zamieszkania we wspomnianym państwie członkowskim i wobec którego wydano taki nakaz. Przeciwnie, należy przyjąć, że osoby te, jeżeli wykazują pewien stopień integracji w wykonującym nakaz państwie członkowskim, mogą znajdować się w porównywalnej sytuacji do celów zastosowania przewidzianej w tym przepisie podstawy fakultatywnej odmowy wykonania.

- 51 Z powyższego wynika, że uregulowania krajowego mającego na celu transpozycję art. 4 pkt 6 tej decyzji ramowej nie można uznać za zgodne z zasadą równości wobec prawa ustanowioną w art. 20 karty praw podstawowych, jeżeli traktuje ono w sposób odmienny z jednej strony własnych obywateli i innych obywateli Unii, a z drugiej strony obywateli państw trzecich, odmawiając tym ostatnim w sposób bezwarunkowy i automatyczny skorzystania z dobrodziejstwa fakultatywnej podstawy odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania przewidzianej w tym przepisie, nawet jeśli ci obywatele państw trzecich przebywają lub mają miejsce zamieszkania na terytorium tego państwa członkowskiego, bez uwzględnienia stopnia integracji wspomnianych obywateli państw trzecich ze społeczeństwem rzeczonoego państwa członkowskiego. Nie można bowiem uznać, że takie odmienne traktowanie mogłoby być obiektywnie uzasadnione w rozumieniu orzecznictwa przypomnianego w pkt 42 niniejszego wyroku.
- 52 Natomiast nic nie stoi na przeszkodzie temu, aby przy transpozycji art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 do prawa krajowego państwa członkowskiego uzależniło ono w odniesieniu do obywateli państw trzecich, wobec których wydano europejski nakaz aresztowania, możliwość skorzystania z przewidzianej w tym przepisie podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania od wymogu, by obywatel taki przebywał w tym państwie lub w nim zamieszkiwał przez minimalny nieprzerwany okres (zob. analogicznie wyrok z dnia 6 października 2009 r., Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, pkt 74), o ile taki warunek nie wykracza poza to, co jest konieczne do zagwarantowania, że osoba, której dotyczy nakaz, wykazuje pewien stopień integracji z wykonującym nakaz państwem członkowskim.
- 53 W drugiej kolejności transpozycja art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 nie może skutkować pozbawieniem wykonującego nakaz organu sądowego zakresu uznania niezbędnego do tego, aby mógł on zdecydować, czy w świetle zamierzonego celu polegającego na resocjalizacji, o którym mowa w pkt 49 niniejszego wyroku, należy odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania.
- 54 W tym względzie, jak przypomniano w pkt 46–49 niniejszego wyroku, Trybunał orzekł już, że w celu ustalenia, czy w konkretnej sytuacji wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania, powinien on w pierwszej kolejności ustalić, czy osoba, wobec której wydano nakaz – jeżeli nie jest obywatelem wykonującego nakaz państwa członkowskiego – przebywa w nim lub ma w nim miejsce zamieszkania w rozumieniu art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584, tak jak został on transponowany do prawa krajowego, i tym samym jest objęta jej zakresem stosowania. W drugiej kolejności, i tylko wtedy, gdy wykonujący nakaz organ sądowy stwierdzi, że dana osoba jest objęta tym zakresem stosowania, powinien on móc ocenić, czy istnieje prawnie uzasadniony interes przemawiający za wykonaniem na terytorium państwa członkowskiego wykonującego nakaz kary lub środka zabezpieczającego wymierzonych w państwie członkowskim wydającym nakaz (zob. podobnie wyrok z dnia 17 lipca 2008 r., Kozłowski, C-66/08, EU:C:2008:437, pkt 44).
- 55 W niniejszej sprawie z postanowienia odsyłającego wynika, że art. 18 bis ustawy nr 69 z 2005 r., który ma na celu transpozycję art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 do prawa włoskiego, ogranicza stosowanie podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania, o której mowa w tym ostatnim przepisie, wyłącznie do obywateli włoskich i do obywateli innych państw członkowskich. Obywatele państw trzecich są zatem w sposób bezwarunkowy i automatyczny wykluczeni z dobrodziejstwa tej podstawy, bez pozostawienia

w tym względzie wykonującemu nakaz organowi sądowemu żadnego zakresu uznania, mimo że wspomniany art. 4 pkt 6 nie ogranicza zakresu stosowania tej podstawy wyłącznie do obywateli Unii.

- 56 A zatem w sytuacji gdy osoba, której dotyczy europejski nakaz aresztowania w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności, jest obywatelem państwa trzeciego, takie uregulowanie krajowe pozbawia wykonujący nakaz organ sądowy uprawnienia do dokonania oceny, z uwzględnieniem szczególnych okoliczności każdego przypadku, czy więzi tej osoby z państwem członkowskim wykonującym nakaz są wystarczające, by odbywanie przez wspomnianą osobę kary w tym państwie członkowskim ułatwiło osiągnięcie celu resocjalizacyjnego zamierzonego w tym przepisie, co sprawia, że wspomniany cel zostaje zagrożony.
- 57 Wynika stąd, że również z tego powodu art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 stoi na przeszkodzie takiemu uregulowaniu krajowemu mającemu na celu transpozycję tego przepisu.
- 58 W świetle całości powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy udzielić następującej odpowiedzi: art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 w związku z zasadą równości wobec prawa zapisaną w art. 20 karty praw podstawowych należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego transponującemu ten art. 4 pkt 6, które w sposób bezwarunkowy i automatyczny wyklucza z dobrodziejstwa przewidzianej w tym przepisie podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania każdego obywatela państwa trzeciego, który przebywa lub ma miejsce zamieszkania na terytorium tego państwa członkowskiego, bez możliwości dokonania przez wykonujący nakaz organ sądowy oceny więzi tego obywatela ze wspomnianym państwem członkowskim.

W przedmiocie pytania drugiego

- 59 Poprzez pytanie drugie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 należy interpretować w ten sposób, że aby ocenić, czy należy odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego wobec obywatela państwa trzeciego, który przebywa lub ma miejsce zamieszkania na terytorium wykonującego nakaz państwa członkowskiego, wykonujący nakaz organ sądowy powinien dokonać oceny czynników mogących wskazywać na istnienie między tym obywatelem a wykonującym nakaz państwem członkowskim więzi wykazujących, że jest on wystarczająco zintegrowany w tym państwie, a jeśli tak, to jakie są te czynniki.
- 60 Zgodnie z tym, co przypomniano w pkt 49 niniejszego wyroku, gdy wykonujący nakaz organ sądowy stwierdzi, że oba warunki wymienione w art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 są spełnione, powinien on jeszcze ocenić, czy istnieje prawnie uzasadniony interes przemawiający za wykonaniem na terytorium wykonującego nakaz państwa członkowskiego kary lub środka zabezpieczającego wymierzonych w wydającym nakaz państwie członkowskim.
- 61 Do wykonującego nakaz organu sądowego należy zatem dokonanie całościowej oceny wszystkich konkretnych okoliczności charakteryzujących sytuację osoby, której dotyczy nakaz, mogących wskazywać na to, czy między tą osobą a wykonującym nakaz państwem członkowskim istnieją więzi pozwalające na stwierdzenie, że wspomniana osoba jest wystarczająco zintegrowana w tym państwie i że w związku z tym wykonanie w wykonującym nakaz państwie członkowskim kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności

orzeczonych w wydającym nakaz państwie członkowskim przyczyni się do realizacji celu resocjalizacyjnego, zamierzonego w owym art. 4 pkt 6 (zob. podobnie wyrok z dnia 5 września 2012 r., Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, pkt 43).

- 62 W tym kontekście, jak orzekł już Trybunał, należy w szczególności wziąć pod uwagę decyzję ramową 2008/909 [zob. podobnie wyrok z dnia 11 marca 2020 r., SF (Europejski nakaz aresztowania – Gwarancja ponownego przekazania do wykonującego nakaz państwa członkowskiego), C-314/18, EU:C:2020:191]. W szczególności motyw 9 tej decyzji ramowej zawiera przykładowy wykaz czynników, które mogą umożliwić organowi sądowemu uzyskanie pewności, że wykonanie kary w państwie wykonującym przyczyni się do realizacji celu, jakim jest ułatwienie resocjalizacji osoby skazanej. Wśród tych czynników znajdują się zasadniczo więzi osoby skazanej z państwem wykonującym oraz okoliczność, czy to państwo członkowskie stanowi centrum jej życia rodzinnego, zważywszy w szczególności na jej więzi rodzinne, językowe, kulturowe, społeczne czy też gospodarcze z tym państwem.
- 63 W zakresie, w jakim cel realizowany przez art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 jest identyczny z celem wymienionym w tym motywie i realizowanym przez art. 25 decyzji ramowej 2008/909, który odnosi się do podstawy fakultatywnej odmowy wykonania przewidzianej w rzeczonym art. 4 pkt 6, wspomniane czynniki są również istotne w ramach całościowej oceny, jaką wykonujący nakaz organ sądowy powinien przeprowadzić, stosując tę podstawę.
- 64 W szczególności w sytuacji gdy osoba, której dotyczy nakaz, ustanowiła centrum swojego życia rodzinnego i swoich interesów w wykonującym nakaz państwie członkowskim, należy wziąć pod uwagę okoliczność, że resocjalizacja tej osoby po odbyciu tam kary będzie ułatwiona ze względu na to, że może ona utrzymywać regularne i częste kontakty ze swoją rodziną i bliskimi.
- 65 W przypadku gdy osoba, której dotyczy nakaz, jest obywatelem państwa trzeciego, należy również uwzględnić charakter, czas trwania i warunki pobytu tej osoby w państwie członkowskim wykonującym nakaz.
- 66 W tym względzie Trybunał orzekł, że czynniki te można uwzględnić już na etapie badania pierwszego warunku ustanowionego w art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584, wspomnianego w szczególności w pkt 47 niniejszego wyroku. W celu ustalenia, czy w konkretnej sytuacji pomiędzy osobą, której nakaz dotyczy, a państwem członkowskim wykonania nakazu istnieją więzi pozwalające na stwierdzenie, że taka osoba przebywa lub ma miejsce zamieszkania w tym państwie w rozumieniu art. 4 pkt 6 decyzji ramowej, wykonujący nakaz organ sądowy powinien dokonać całościowej oceny szeregu obiektywnych czynników charakteryzujących sytuację, w której znajduje się dana osoba, wśród których znajdują się w szczególności długość, charakter i warunki pobytu we wspomnianym państwie osoby, której nakaz dotyczy, a także więzi rodzinne i gospodarcze, które utrzymuje ona z tym samym państwem (wyrok z dnia 5 września 2012 r., Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, pkt 43 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 67 Czynniki te zaliczają się również do tych, które mogą wykazać istnienie prawnie uzasadnionego interesu przemawiającego za wykonaniem na terytorium wykonującego nakaz państwa członkowskiego kary lub środka zabezpieczającego orzeczonych w wydającym nakaz państwie członkowskim. Wynika z tego, że na tym późniejszym etapie badania wyjątku od przekazania przewidzianego w art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 wykonujący nakaz organ sądowy może ponownie uwzględnić wspomniane czynniki, w szczególności gdy pobyt zainteresowanej osoby w wykonującym nakaz państwie członkowskim wynika ze statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi, przewidzianego w dyrektywie 2003/109. Taki status

stanowi bowiem, zgodnie z brzmieniem motywu 12 tej dyrektywy, rzeczywisty instrument integracji rezydenta długoterminowego ze społeczeństwem, w którym żyje, a zatem stanowi on wyraźną wskazówkę co do tego, że więzi nawiązane przez osobę, której dotyczy nakaz, z wykonującym nakaz państwem członkowskim są wystarczające dla uzasadnienia odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

- 68 W świetle całości powyższych rozważań na pytanie drugie należy udzielić następującej odpowiedzi: art. 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584 należy interpretować w ten sposób, że aby ocenić, czy należy odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego wobec obywatela państwa trzeciego, który przebywa lub ma miejsce zamieszkania na terytorium wykonującego nakaz państwa członkowskiego, wykonujący nakaz organ sądowy powinien dokonać całościowej oceny wszystkich konkretnych czynników charakteryzujących sytuację tego obywatela, mogących wskazywać na istnienie między nim a wykonującym nakaz państwem członkowskim więzi wykazujących, że jest on wystarczająco zintegrowany z tym państwem i że w związku z tym wykonanie w tym państwie członkowskim kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych w wydającym nakaz państwie członkowskim przyczyni się do zwiększenia jego szans na resocjalizację po wykonaniu tej kary lub środka zabezpieczającego. Wśród tych czynników znajdują się więzi rodzinne, językowe, kulturowe, społeczne lub gospodarcze, jakie obywatel państwa trzeciego utrzymuje z państwem członkowskim wykonującym nakaz, a także charakter, czas trwania i warunki jego pobytu w tym państwie członkowskim.

W przedmiocie kosztów

- 69 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

- 1) Artykuł 4 pkt 6 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi w związku z zasadą równości wobec prawa zapisaną w art. 20 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej**

należy interpretować w ten sposób, że:

stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego transponującemu ten art. 4 pkt 6, które w sposób bezwarunkowy i automatyczny wyklucza z dobrodziejstwa przewidzianej w tym przepisie podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania każdego obywatela państwa trzeciego, który przebywa lub ma miejsce zamieszkania na terytorium tego państwa członkowskiego, bez możliwości dokonania przez wykonujący nakaz organ sądowy oceny więzi tego obywatela ze wspomnianym państwem członkowskim.

- 2) Artykuł 4 pkt 6 decyzji ramowej 2002/584**

należy interpretować w ten sposób, że:

aby ocenić, czy należy odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego wobec obywatela państwa trzeciego, który przebywa lub ma miejsce zamieszkania na terytorium wykonującego nakaz państwa członkowskiego, wykonujący nakaz organ sądowy powinien dokonać całościowej oceny wszystkich konkretnych czynników charakteryzujących sytuację tego obywatela, mogących wskazywać na istnienie między nim a wykonującym nakaz państwem członkowskim więzi wykazujących, że jest on wystarczająco zintegrowany z tym państwem i że w związku z tym wykonanie w tym państwie członkowskim kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych w wydającym nakaz państwie członkowskim przyczyni się do zwiększenia jego szans na resocjalizację po wykonaniu tej kary lub środka zabezpieczającego. Wśród tych czynników znajdują się więzi rodzinne, językowe, kulturowe, społeczne lub gospodarcze, jakie obywatel państwa trzeciego utrzymuje z państwem członkowskim wykonującym nakaz, a także charakter, czas trwania i warunki jego pobytu w tym państwie członkowskim.

Podpisy